

Thymus herba-barona subsp. bivalens (Mayol, Sáez & Rosselló, 1990)

Classe: **Magnoliopsida**

Ordre: **Lamiales**

Família: **Lamiaceae**

BIOLOGIA DE LA CONSERVACIÓ

No va ser fins l'any 1990 que es va citar aquest nou tàxon per a les Illes Balears. Fins llavors, havia passat desapercebut pels botànics en un indret gens amagat de la Serra d'Alfàbia. Aleshores, es va creure que era el mateix tàxon ja descrit l'any 1807 a partir d'exemplars de Còrsega i també present a Sardenya. Però l'any 1998, es va considerar que les diferències en alguns aspectes morfològics i cromosòmics eren prou importants per a que la població de Mallorca fos considerada una subespècie nova, endèmica de Mallorca.

Actualment, *T. herba-barona subsp. bivalens* no s'ha trobat en cap altre lloc de l'illa i està considerat un endemisme amenaçat, en perill crític (CR) segons les categories UICN, i declarat en perill d'extinció al Catàleg Balear d'espècies amenaçades.

Es tracta d'un camèfit ramificat, amb molta facilitat per reproduir-se vegetativament però amb reproducció sexual poc efectiva en la població natural. La seva floració té una durada aproximada d'un mes, tot i que darrerament, degut a canvis del microclima on es troba la població, aquesta s'ha allargat i escalonat en el temps. És un tàxon ginodioic, és a dir, les plantes són hermafrodites, però algunes tenen els estams de les flors atrofiats, de manera que es comporten com a femelles. Presenta pol·linització entomòfila. La dispersió de les llavors en la població natural és barocora, per gravetat. Habita unes clarianes de matolls de la serra d'Alfàbia juntament amb altres espècies com *Micromeria filiformis*, *Rosmarinus officinalis*, *Teucrium marum subsp. occidentale*, *Hypericum balearicum*, *Erica multiflora*, *Thymelaea velutina*, *Ampelodesmos mauritanica* i altres.

Des de l'any 2002, al Jardí Botànic de Sóller, on es conserven llavors i plantes vives d'aquest tàxon, s'estan duent a terme estudis sobre la seva biologia de la conservació. *T. herba-barona subsp. bivalens* ocupa un espai de no més de 1000 m², i un dels principals factors que afecta a la conservació d'aquesta única població de no més de 150 individus a dia d'avui, és la competència per l'espai i per la llum amb altres espècies com el càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*).

Autor text: Vicens, M. (Jardí Botànic de Sóller)

Corologia: **Mallorca**

Tendència: **Moderada regressió**

Nivell d'amenaça: **En perill crític (segons el Llibre Vermell)**

Categoria de protecció: **En perill d'extinció (Decret 75/2005)**